

Нађа Маловић, IV3

ОШ "Јован Миодраговић" Београд

"Очаране наочаре - Приче о Београду", Светлана Велмар-Јанковић
Путовање кроз историју Београда

Роман „Очаране наочаре” је прича о старом Београду, од праисторије и Винчанаца, преко Келта, Римљана, старих Словена, Деспота Стефана Лазаревића па до војда Карађора и великог Кнеза Михајла. Свако ко живи у Београду или је био у Београду, а прочита ову књигу, заволеће још више овај диван град, који свакоме припада а данас, помало, и мени.

Ја ћу вам кроз своје ”очаране наочаре” испричати како сам ја доживела ову књигу која за мене представља поучно путовање кроз седам прича о праисторији и историји Београда.

Стављам наочаре и крећемо.

Прва прича води ме у праисторију Београда, и то петхиљада година пре рођења Исуса Христа, у место Винчу на Дунаву која припада Београду. Стари Винчанци су веровали у Велику мајку, која је по њима створила свет, и природу, људе и животиње. И данас постоје фигуре Велике мајке коју су Винчанци правили. Живели су на обали реке Дунав, ловили рибу, правили накит од дунавских шкољки и рибљи костију и размењивали те предмете са другим трговцима за со. Како су живели сазнала од дечака Аика који је једне ноћи када је избио пожар помагао да се спасу становници Винче.

У другој причи, по мени најлепшој, дружила сам се да дечаком Скецом, који је хтео да убије јаре али девојцица Еда му то није допустила. Еда и Скец су живели у Вишњици, данас то је Вишњичка бања. Они су били Келти, и припадали су народу које се звао Скордисци. Јаре које је Еда спасила, показало јој је да је његова мајка у невољи и да рањена лежи у бари. Еда је и њу спасила али је пронашла извор лековите воде који и данас постоји и зове се ”Един извор”.

Моје наочаре одвеле су ме одвеле онда у Београд у доба Римљана и то у време цара Хадријана, који је баш у том тренутку посетио Београд. Моји другари у овој причи су дечак Луције и његов роб, али и пријатељ, Апије. Апије је спасао Луција од лава, којег је препознао из свог детињства и убедио га да се врати у кавез и неповреди Луција. У овој причи сазнала сам како је изгледао центар Београда у старо доба. Био је много другачији осим ушћа Саве и Дунава који су вековима исти.

Даље са видеела стари Београд у доба Словена, када је припадао Бугарима, и како су Марко, Ана и Вид спасили учитеље Климента, Наума у Ангелара, а који су били ученици чувених учитеља Ћирила и Методија. Они су створили ћирилицу и на овом путовању сам видеела како Ана показује својим другарима да читају ово присмо. Њих су прогонили свештеници који нису желели да обичан народ буде образован. Зато су они морали да побегну из своје школе, па су на том путовању прошли кроз Београд. У овој причи сам сазнала колико су се наши преци борили да би се увела писменост и школство.

Уз помоћ мојих наочара дружила сам се и са Деспотом Стефаном Лазаревићем. Он је добио Београд од Угара и у његово време Београд је био значајан центар и веома леп град. У причи се говори да је тада Београд био центар трговине и веома развијен. Прича нам говори како је Деспот Стефан пронашао извор воде код Цркве Свете Петке, који и данас постоји и са кога Београђана пију воду. Видела сам и како је изгледао Калемегдан у то доба а и како лепо изгледа залазак сунца на ушћу Саве и Дунава. Верујем да је данас тај приказ исти како што га је видео и Деспот Стефан.

Онда сам отишла у Београд, у доба Турака и видела како устаници вожда Карађорђа ослобађају Београд те давне 1806. године. Моји другови из те приче Пеђа и Неша су помогли Узун Мирку и другим устаницима да уђу у Београд кроз Стамбол-капију. Они су знали како да се крећу подземним ходницима који и данас постоје и називају се лагуми. Остаци Стамбол-капије се могу видети на Калемегдану.

Последња прича ме је одвела у време када је Кнез Михајло добио кључева шест градова, кмеђу којима је био и Београд. То је било 06. априла 1867. године. Кнез Михајло је јахао на свој коњу, Сребрном, кога је добио од турског султана. Мој друг из ове приче, Немања, помогао је да се овај диван коњ спаси на сам дан свечаности и због тога га је Кнез Михајло наградио и дозволио му да јаше са њим на Сребрном. Прича говори да су јахали на месту где је данас парк "Мањез", а који је управо добио назив због тога што су се ту јахали и вежбали коњи у време Кнеза Михајла. Како је изгледа Кнез Михајло док јаше на Сребрном види се на споменику који је постављен испред Народног музеја на Теразијама.

Ја сам уживала док сам читала књигу и путовала кроз историју Београда. Кроз ове приче сазнала сам како се у то време живело и како је изгледао мој град. Београд је припадао Келтима, Римљанима, Словенима, Бугарима, Угарима и на крају је постао српски град. Због тога је његова историја тако богата и занимљива. Некада се звао Сингидунум, због својих белих зидина које су се прве видела када се Савом и Дунавом долазило у Београд. Он је рушен, уништаван али сваки пут обнављан. Међутим, оно што је увек остало исто то је ушће Саве и Дунава. И данас можемо да посматрамо залазак сунца са зидина Калемегдана као што је то чинио Луције или Деспот Стефан.

Писац ове књиге је Светлана Велмар-Јанковић. Она је рођења у Београду где је иша у основну школу, гимназију и факултет. Објавила је многе романа а у неким је писала управо о прошлости и садашњости Београда. Добитник је многих награда и њене књиге су превођене на енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански па чак и на кореански језик.